

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: **F. Š.**, bytom D. č. X., H., zastúpeného J. J. V., advokátom so sídlom AK v P., P. č. X., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o výšku starobného dôchodku**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2010, č. k. 12Sd/190/2010-29, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2010, č. k. 12Sd/190/2010-29, **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd rozhodnutie odporkyne číslo X. z 3. augusta 2010 zrušil a vrátil na ďalšie konanie a odporkyňi uložil zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia 295,45 Eur k rukám J. J. V..

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. priznala navrhovateľovi od 26. augusta 2006 starobný dôchodok v sume 9841 Sk mesačne vrátane úpravy podľa zákona č. 222/2003 Z. z. a zvýšenia podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. a súčasne, vzhľadom na to, že navrhovateľovi sa od 26. augusta 2006 vypláca invalidný dôchodok v sume 11 435 Sk mesačne, rozhodla podľa § 263 ods. 10 a § 112 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o odňatí starobného dôchodku od 26. augusta 2006. Krajský súd

po preskúmaní rozhodnutia odporkyne dospel k záveru o jeho nezrozumiteľnosti pre nedostatok dôvodov pri súčasnom nedostatočne zistenom skutkovom stave. Mal za to, že odporkyňa mala v rozhodnutí samostatne zhodnotiť výpočet invalidného dôchodku a výpočet starobného dôchodku a priznať vyšší dôchodok, uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom pre posúdenie nároku na starobný dôchodok a jeho odňatie a odôvodniť, prečo sa navrhovateľovi pri výpočte starobného dôchodku nezohľadnili zárobky za roky 2005-2008, vysporiadať sa s požiadavkou navrhovateľa na valorizáciu starobného dôchodku a sumu dôchodku uvádzať v eurách v zmysle § 293a zákona č. 461/2003 Z. z.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním odporkyňa. Nesúhlasila s názorom krajského súdu, že v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia neuviedla, ktoré skutočnosti považovala za rozhodné a že neuviedla, prečo sa pri výpočte starobného dôchodku nezohľadnili zárobky za roky 2005 až 2008. Navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku od 1. januára 1991, dôchodkový vek dovŕšil dňom 25. januára 2000. Starobný dôchodok bol v súlade s § 12 zákona č. 100/1988 Zb. vymeraný z priemerného mesačného zárobku (ďalej len „PMZ“) z piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v období desiatich po sebe nasledujúcich rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na starobný dôchodok, teda z rokov 1990 až 1999. Invalidný dôchodok bol vymeraný z PMZ 3800 Sk, kým starobný dôchodok bol vymeraný z vyššieho PMZ 3839 Sk. V zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 2 písm. d/ zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov a § 68 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení neskorších predpisov navrhovateľ počas vykonávania prác na základe dohody o pracovnej činnosti, vykonávaných po roku 2000 nebol zúčastnený na nemocenskom poistení, lebo poberal invalidný dôchodok a preto nebol zúčastnený ani na dôchodkovom poistení. Od 26. januára 2000 do 31. decembra 2003 preto nezískal žiadnu dobu sociálneho zabezpečenia. Nesplnil tak ani podmienku nepretržitého zamestnania k 31. decembru 2003 pre nárok na výpočet starobného dôchodku v zmysle § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Okolnosť, že poberal invalidný dôchodok, priznaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, vylučuje podľa § 261 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. taktiež možnosť zvýšenia jeho starobného dôchodku za obdobie zamestnania po 31. decembri 2003 až do 31. júla 2006. Nárok na výplatu starobného dôchodku navrhovateľovi pred 1. januárom 2004 nevznikol, keďže nárok na výplatu dávky podľa § 109 ods. 2 zákona

č. 461/2003 Z. z. vzniká podaním žiadosti o priznanie dávky. Z uvedeného dôvodu sa na navrhovateľa nevzťahuje ani ustanovenie § 261 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje podľa odporkyne všetky skutočnosti, ktoré boli jeho podkladom, ako aj úvahy, ktorými bola odporkyňa vedená. Navrhovateľ požiadal o starobný dôchodok od 1. apríla 2009 žiadosťou z 26. augusta 2009, preto mu bol priznaný podľa § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. tri roky spätne od uplatnenia nároku, teda od 26. augusta 2006. Invalidný dôchodok mu bol priznaný právoplatne od 1. januára 1991 rozhodnutím zo 6. decembra 1991; ku dňu 26. augusta 2006 jeho výška činila 11 435 Sk mesačne. Výpočet starobného dôchodku je v rozhodnutí podrobne uvedený, nárok na starobný dôchodok zanikol. Výška invalidného dôchodku bola podľa § 293ar zákona č. 461/2003 Z. z. prepočítaná na euro osobitným rozhodnutím. Na navrhovateľa sa nevzťahuje § 293k, lebo starobný dôchodok bol vymeraný z priemerného mesačného zárobku 3839 Sk, nie 4067 Sk.

Z uvedených dôvodov odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

Navrhovateľ považoval odvolanie odporkyne za bezdôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania 64,41 Eura.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania a dospel k záveru, že ho je potrebné zrušiť.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku a jeho odňatí z dôvodu jeho súbehu s vyšším invalidným dôchodkom.

Navrhovateľ nezákonnosť rozhodnutia odporkyne namietal z dôvodu chýbajúceho samostatného výpočtu výšky invalidného dôchodku a samostatného výpočtu výšky starobného dôchodku, ktorá mu patrí ku dňu 26. augusta 2006 tak podľa zákona č. 100/1988 Zb. ako aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

Pokiaľ krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vyslovil názor, že odporkyňa mala v rozhodnutí samostatne zhodnotiť výpočet invalidného, tento jeho názor nie je správny a nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona. Je nesporné, že invalidný dôchodok bol

navrhovateľovi priznaný už od 1. januára 1991 a postupne bol valorizovaný. Pre posúdenie, ktorý z dôchodkov je k 26. augustu 2006 vyšší na účely § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. preto nemožno znovu vypočítavať výšku invalidného dôchodku. V rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku stačilo uviesť, aká bola výška invalidného dôchodku k 26. augustu 2006. V danom konaní možno preskúmať len to, či výška invalidného dôchodku zodpovedá jeho výške, určenej k 1. júlu 2006 v súlade s § 82 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 19. novembra 2008. Pokiaľ by navrhovateľ namietal opak, musí sám preukázať, že rozhodnutím odporkyne mu bol invalidný dôchodok od 1. júla 2006 zvýšený na inú sumu ako 11 435 Sk mesačne.

Navrhovateľ v návrhu na preskúmanie rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku namietal i to, že invalidný dôchodok mu bol priznaný v minulosti v nesprávnej výške a odporkyňa mu mala priznať invalidný dôchodok vyšší o 10%. V tejto súvislosti poukázal na to, že v priebehu konania o náhradu za stratu na zárobku, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8C/287/2000 bola skonštatovaná nesporná súvislosť medzi jeho úrazom a invaliditou. Ako je uvedené vyššie, v danom konaní sa súd nemôže zaoberať preskúmaním výšky právoplatne priznaného invalidného dôchodku. Navyše domnienka navrhovateľa je mylná, lebo v konaní o náhradu za stratu na zárobku mohla byť konštatovaná len súvislosť medzi úrazom a stratou na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti.

Navrhovateľ v návrhu na začatie konania nesúhlasil ani s tým, že mu pred 1. januárom 2004 nevznikol nárok na výplatu starobného dôchodku a že mu z tohto dôvodu nie je možné starobný dôchodok valorizovať, keďže nárok na starobný dôchodok mu vznikol vo veku 55 rokov od 25. januára 2000. Krajský súd v odôvodnení zrušujúceho rozsudku uložil odporkyňi uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom pre posúdenie nároku na starobný dôchodok.

Z preskúmaného rozhodnutia odporkyne však vyplýva, ktoré skutočnosti odporkyňa považovala za rozhodné pre priznanie starobného dôchodku a uviedla v ňom aj spôsob jeho výpočtu v súlade so zákonom č. 100/1988 Zb., pričom z rozhodnutia je zrejmé i to, že starobný dôchodok bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 1999, 1998, 1990, 1997, a 1993, ktorý po úprave pre výpočet dôchodku je 3839 Sk. Taktiež z neho vyplýva, aká je celková započítaná doba zamestnania a koľko rokov bolo zhodnotených v III., I. a zvlášť zvýhodnenej IAA kategórii zamestnaní, pričom z rozhodnutia vyplýva, že

výška starobného dôchodku bola upravená aj podľa zákona č. 306/2002 Z. z. a zvýšená podľa zákona č. 222/2003 Z. z. a podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. Z rozhodnutia odporkyne vyplýva aj to, že starobný dôchodok navrhovateľovi priznala len tri roky spätne od podania žiadosti podľa § 97 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. Odporkyňa sa v rozhodnutí vysporiadala aj s otázkou nehodnotenia dôb zamestnania po roku 2000, čo obsírne odôvodnila.

Krajský súd v zrušujúcom rozsudku uviedol, že v ďalšom konaní je potrebné sa vysporiadať aj s tvrdením navrhovateľa, že jeho starobný dôchodok mala odporkyňa podľa príslušných zákonných ustanovení valorizovať. Táto požiadavka z návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne nevyplýva. Preskúmaným rozhodnutím pritom odporkyňa rozhodla o priznaní starobného dôchodku ku dňu 26. augusta 2006 a jeho odňatí od toho istého dňa.

Z rozhodnutia odporkyne je zrejmé, že starobný dôchodok bol navrhovateľovi vymeraný z priemerného mesačného zárobku 3839 Sk. Krajský súd v odôvodnení rozsudku citoval aj ustanovenie § 293k zákona č. 461/2003 Z. z. bez bližšieho odôvodnenia, čo vedie k nezrozumiteľnosti rozsudku v tejto časti.

Pokiaľ krajský súd poukázal na to, že podľa § 293ar ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je odporkyňa povinná sumu dávky prepočítať a uviesť v eurách, tento jeho názor je nesprávny. Podľa uvedeného ustanovenia sa totiž suma dávky, na ktorú vznikol nárok pred dňom zavedenia eura v Slovenskej republike (ďalej len "deň zavedenia eura") a o ktorej nebolo právoplatne rozhodnuté do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura, určí v slovenských korunách.

Pokiaľ súd zruší rozhodnutie správneho orgánu, musí sám uviesť, ktoré skutočnosti je potrebné v ďalšom konaní dokázať a čo konkrétne má správny orgán urobiť. Nestačí všeobecný odkaz, že je potrebné vykonať dokazovanie na tvrdenia navrhovateľa (aké a prečo) bez posúdenia dôvodnosti tvrdení navrhovateľa. Krajský súd tak nepostupoval, v dôsledku čoho je jeho rozsudok nezrozumiteľný a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 221 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu preskúmať rozhodnutie odporkyne z dôvodov, namietaných navrhovateľom v návrhu na začatie konania vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia odporkyne, posúdiť ich dôvodnosť a vo veci rozhodnúť znovu, pričom svoje nové rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní. V novom rozhodnutí znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. decembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská